

Z PORUBSKEJ KAPSY

Noviny obyvateľov obce Poruba

Ročník I, číslo 1/júl 2023

NEPREDAJNÉ

Vážení spoluobčania, priatelia a návštevníci obce Poruba.

Som veľmi rád, že sa Vám do rúk dostalo I. číslo nového obecného periodika Z PORUBSKEJ KAPSY. Oživilí sme tak tradičný a obľúbený informačný kanál pre všetkých obyvateľov našej obce, ktorí majú záujem o dianie v našej obci. Noviny Z PORUBSKEJ KAPSY Vám prinesú pravidelné informácie o obci Poruba, činnosti obecného úradu, ale aj aktivitách občianskych združení a spolkov pracujúcich v našej obci.

Noviny budú bezplatne distribuované do každej domácnosti v počte jedného výtlačku. Naším cieľom je podporiť informovanosť našich obyvateľov a aj týmto spôsobom sa podieľať na správe vecí verejných. Verím, že nové obecné periodikum si nájde svojich priaznivcov a prispievateľov a stane sa pravidelným zdrojom informácií všetkých čitateľov. Prajem novému periodiku Z PORUBSKEJ KAPSY veľa spokojných čitateľov, nadšených prispievateľov a dlhoročnú publikačnú činnosť.

S úctou Ing. Tomáš Tóth, MBA
starosta obce Poruba

Z obsahu:

Výstup na Maguru
Kultúrne podujatia
Aktivity materskej školy
Obecný úrad informuje
Z činnosti DVZ
Z histórie obce
Matrika
Z porubskej kapsy
Zaujímavosti
Porubský šport

VÝSTUP NA MAGURU

Obce hornonitrianskej kotliny už po šestnástykrát spoločne vystúpili na vrchol Magury (1141 m.n.m). Aj keď počasie celkom neprialo, stretlo sa pri chate Roveň a na vrchole Magury množstvo turistov z celého okolia.

Fantasticky sa o nás postarali naši poľovníci, ktorí nám pripravili 3 druhy výborného gulášu - baraní, divinový a bravčový, za ktorými dobre padlo orosené pivo či kofola. Niekoľkodňové prípravy sú naozaj náročné, preto všetkým našim poľovníkom ich partnerkám a ochotným dobrovoľníkom patrí úprimná vďaka za ochotu a srdečnosť.

Podujatie svojou účasťou podporili aj poslanec NRSR a predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja Jaroslav Baška, poslankyňa NR SR a TSK Petra Hajšelová, poslanec TSK Jozef Stopka, starostky a starostovia z hornej Nitry, ktorým ďakujeme za pomoc pri predaji lístkov a propagácii podujatia a všetkým, ktorí sa akoukoľvek mierou podieľali na organizácii aj účasti na podujatí.

V neposlednom rade patrí vďaka aj všetkým turistom za účasť a milé stretnutia. Podujatie finančne podporil aj Trenčiansky samosprávny kraj. Veríme, že o rok sa opäť stretneme na tomto peknom podujatí.

- red-

AUTOBUSOVÉ ZÁSTAVKY

Vybudovanie nových autobusových zastávok v našej obci sa stretlo s dobrým ohlasom. Kultúra má aj tu svoje miesto. Zastávky sú súčasťou každej obce. Využívané každodenne mladou generáciou až po tých najstarších. Vynovený priestor chráni cestujúcich pred dažďom, slnkom i vetrom. Svoje miesto si tu našli aj stojiská na kontajnery určené na triedený odpad. Na rovnom a pevnom podklade je s nimi ľahšia a rýchlejšia manipulácia. Od dobudovania a odovzdania priestoru do užívania občanom uplynulo už viac ako šesť mesiacov a všetkých teší aj to, že priestor je stále čistý a upravený, na čom má zásluhu každý z nás tým, že udržiava poriadok.

■ OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

■ Rekonštrukcia miestnych komunikácií

Čoskoro začne najväčšia rekonštrukcia miestnych komunikácií. Po niekoľkomesačnej príprave začnú v našej obci prebiehať stavebné práce diela: **"Vodozádržné opatrenia v obci Poruba - časť komunikácie"**, ktoré riešia rekonštrukciu miestnych komunikácií v nasledovných úsekoch:

- Vršky (cesta od lesa k námestiu pri kostole);
- Panelová cesta (cesta od námestia pri kostole k futbalovému ihrisku);
- Záhumnie horné (cesta od kostola po bývalú Dobrotke paju);
- Záhumnie dolné (cesta od bývalej Dobrotke paju smerom na dolný koniec).

Celková dĺžka rekonštruovaného úseku: 1,5 km. Zhotoviteľom stavby je spoločnosť DOSA Slovakia. Už v priebehu mája prebiehalo vytyčovanie existujúcich sietí. Žiadame všetkých občanov a motoristov o strpenie a trpezlivosť počas celého času rekonštrukcie a rešpektovanie pokynov zhotoviteľa.

Obecný úrad bude počas celého priebehu rekonštrukcie informovať o postupe prác, pokynoch a prípadných obmedzeniach prostredníctvom webu obce, miestneho rozhlasu a facebooku.

■ Čipovanie smetných nádob

V našej obci prebiehalo čipovanie nádob na zmesový komunálny odpad. Každá nádoba má pridelený jedinečný QR kód, ktorý sa pri vývoze načíta a zaznamená váhu každej nádoby. Teraz bude nasledovať obdobie testovania funkčnosti systému, zber údajov a dát, ktoré sa budú následne vyhodnocovať.

Ak chcete vymeniť poškodenú očípovanú nádobu za novú, je potrebné nahlásiť na OcÚ Poruba požiadavku na prečipovanie nádoby. Následne Vás bude kontaktovať poverený pracovník spoločnosti HATER Handlová za účelom dohody termínu prečipovania nádoby. Prečipovaním je proces ukončený a nie je potrebné nič ďalej meniť alebo nahlasovať na OcÚ.

Spoločnosť Hater Handlová oznamuje občanom, ktorí ešte nemajú očípovanú nádobu na zmesový komunálny odpad, aby čo najskôr kontaktovali Obecný úrad v Porube.

Tel.číslo: 046/5482218 alebo 046/5482004, prípadne prostredníctvom emailu:

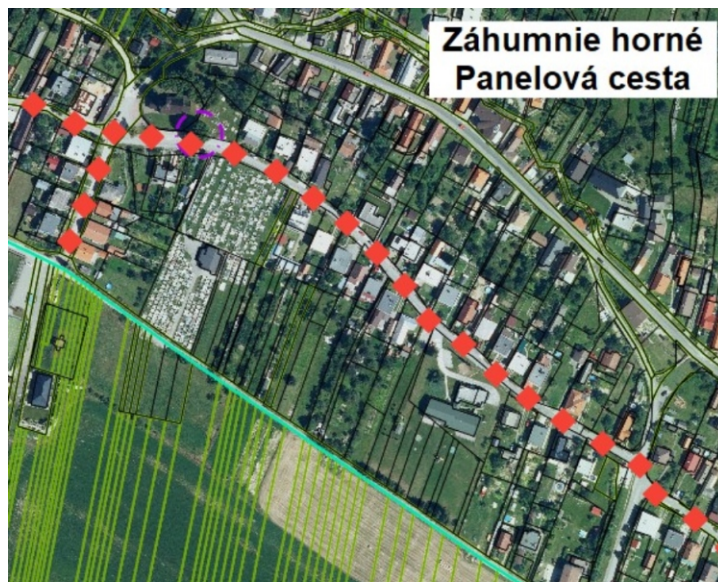
podatelna@poruba.sk a uviedli svoje meno a súpisné číslo domu.

Nádoba im bude očípovaná.

Pevne veríme, že všetky práce v našej obci na tejto rozsiahlej investičnej akcii budú pokračovať podľa plánu. Vopred všetkým občanom ďakujeme za pochopenie, trpezlivosť a strpenie výkonu uvedených prác.

- red-

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

Porubská kvapka krvi

Dvadsať darcov prijalo výzvu Obecného úradu v Porube a Slovenského červeného kríža - miestny odbor Poruba na čele s predsedníčkou Matkou Gebrlínovou Čavojskou. Prišli do sály kultúrneho domu darovať najvzácnejšiu tekutinu.

Týmto obec vyslovuje veľké poďakovanie za pomoc pri organizovaní odberu 17. apríla 2023 nielen miestnemu odboru SČK ale aj zdravotníckemu personálu z NTS Martin za profesionálny prístup a pohodu počas celého odberu. Nechýbala ani tradičná stanica doplnenia červených krviniek. Jeden z darcov, ktorý prišiel darovať krv absolvoval svoj 103 odber!

Vedeli ste, že jediným darovaním krvi môžete zachrániť až 3 ľudské životy? Hoci počet prvodarcov na Slovensku stúpa, stále sú obdobia, kedy je krvi pre pacientov nedostatok. Darovanie krvi je pritom pomerne jednoduchý a rýchly proces, samotný odber trvá približne 10 minút. Darovať krv môže každý zdravý človek vo veku od 18 do 60 rokov, ktorý ma hmotnosť aspoň 50 kg. Muži môžu darovať krv maximálne štyrikrát do roka, ženy maximálne trikrát do roka. Najmenej zastúpené sú krvné skupiny typu AB. Treba však podotknúť, že každá krvná skupina je veľmi dôležitá a môže sa u pacientov vyskytnúť núdza ktorejkoľvek z nich.

**Všetkým darcom patrí
veľké ĎAKUJEME!**

Vítame medzi občanmi Poruby

V prvom polroku 2023 sa narodili detičky:

Január: Lea Kohútová a Dominik Hruz

Február: Dávid Michalko, Ema Oslancová
a Dominik Gebrlín

Marec: Gréta Škultétyová

Deťom aj rodičom srdečne blahoželáme!
želáme im zdravie, spokojnosť, dni plné pohody
a radosti!

■ OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

■ SEZÓNA KOSENIA POZEMKOV

Nezabúdajme na pravidelné kosenie pozemkov

Okresný úrad Prievidza, pozemkový a lesný odbor ako orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy upozorňuje na dodržiavanie ustanovení § 1, § 2 a § 3 zák.č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a ustanovenie § 8 ods. 1 zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti. Upozorňujú vlastníkov, nájomcov, užívateľov poľnohospodárskych i nepoľnohospodárskych pozemkov na dodržiavanie citovaných ustanovení a realizáciu opatrení proti rozširovaniu burín, na povinnosť pravidelného udržiavania trávnatých plôch ich kosením, čím sa zabráni ďalšiemu šíreniu burín.

OÚ upozorňuje, že bude vykonávať previerky plnenia uvedených ustanovení. Ich nedodržaním sa vlastník - nájomca - užívateľ dopúšťa priestupku - § 25, resp. iného správneho deliktu § 26 na úseku ochrany poľnohospodárskej pôdy, za čo budú ukladané finančné sankcie.

■ TOP GULÁŠ 2023 NAVARILA PORUBA

Najchutnejší guláš 8. ročníka podujatia TOP GULÁŠ navaril tím z Poruby a odniesli si domov víťaznú aj putovnú varechu. Pripájame sa ku gratulácii a srdečne ďakujeme domácemu tímu za reprezentáciu našej obce.

Ten náš, porubský guláš, v konkurencii desiatich získal titul najlepšieho a obhájili sme víťazstvo z minulého roka. Počas celého dňa sa konali rôzne sprievodné podujatia a súťaže. Krištáľovú plaketu za celkový počet bodov a celkové víťazstvo v súťažiach získalo družstvo z obce Nedožery-Brezany a víťazom futbalového turnaja vyslúžilcov sa stalo mužstvo z Pravenca. Na druhom mieste skončilo Nitrianske Pravno a tretie miesto vybojovali hráči z obce Nedožery-Brezany.

Za účasť, a hlavne ochotu reprezentovať našu obec, vyslovil starosta obce veľké ďakujem poslankyniam OcZ Poruba: Zdenke Weissovej, Hedke Szibillovej, Evke Zajícovej a členke komisie kultúry Lucke Čavojскеj. Za odvoz a dovoz materiálu Slavovi Čavojskému.

■ POĎAKOVANIE

foto: Gross

Ukončenie školského roka je vždy pomyselné zatvorenie knihy. Zamestnanci materskej školy sú s deťmi tak často ako ich rodičia. V nemalej miere vplyvajú na vývoj našich najmenších. Je to zodpovedná a náročná práca a vidíme, že prináša aj zaslúžené ovocie. Deti prichádzajú do základnej školy pripravené a pokračujú v prvých veľkých krokoch v živote.

Pri účinkovaní na rôznych podujatiach deti odmeníme potleskom, ale za tým všetkým je veľa času a práce. Starosta obce Ing. Tomáš Tóth vyslovil pri ukončení školského roka úprimné poďakovanie všetkým pedagogickým a nepedagogickým zamestnancom Materskej školy v Porube a poprial im, aby načerpali veľa síl počas dovolenky a s novým elánom nastúpili do nového školského roka.

-red-

KULTÚRA * ZIMNÉ SLÁVNOSTI HORNONITRIA

V nedeľu 12. februára 2023 sa v obci Kľačno konalo podujatie SÚZVUKY. Toto podujatie sa koná každoročne v rámci Zimných slávností Hornonitria. Spevácke súbory sa prezentujú nielen piesňami v špecifických nemeckých nárečiach na hornej Nitre, ale aj krásnymi krojmi z jednotlivých obcí.

Našu obec reprezentoval spevácky súbor Roveň pod vedením Dominiky Tisajovej. Na akordeóne doprevádzala Ivetka Marková. Host'om podujatia bol FS Vagonár z Popradu, ktorý predviedol tance a piesne nemeckej, židovskej a rusínskej menšiny - a bol to naozaj zážitok. Súčasťou tohto podujatia bola aj škola tanca a na záver sa mnohí naučili tancovať tzv. križovú polku. Ďakujeme za úspešnú reprezentáciu našej obce spevokolu Roveň, ktorý si vyslúžil veľký potlesk.

Veríme, že aj v nasledujúcom období nás potešia na podujatiach spevom a krásnymi krojmi, aby sme zachovali piesne a tradície pre ďalšie generácie.

Foto: archív obce

Oslava našich regionálnych tradícií je každoročne zhmotnená v cykle podujatí ZIMNÉ SLÁVNOSTI HORNONITRIA (ZSH), ktorých organizátormi sú Občianske združenie Hornonitrie a Regionálne kultúrne centrum v Prievdzi. Folklor, fašiangové masky a zábava, výstavy miestnych umelcov a remeselníkov – to sú len čriepky z krásnych podujatí, ktoré sa konajú od februára do obdobia fašiangov v obciach Hornonitria. Projekt ZSH z verejných zdrojov podporuje Fond na podporu umenia a záštitu nad podujatiami preberajú starostovia obcí Hornonitria.

Sled siedmich podujatí vždy odštartuje obec Nitrianske Pravno vernisážou výstavy regionálnych majstrov a potom nasleduje predstavenie činnosti regionálnych folklórnych skupín pod názvom ZIMNÉ SLÁVNOSTI FOLKLÓRU. Vyvrcholením večera bol sprievod tradičných fašiangových masiek a fašiangová zábava pri ľudovej hudbe. O dva týždne neskôr predstavili svoje zručnosti Majstri pravnianskej doliny na jarmoku tradičnej ľudovej tvorby, ktorý sa konal v kultúrnom dome v Malinovej.

Spomienkovému podujatiu Pamätnica Jozefa Strečanského v Poluvsí už neodmysliteľne patrila ďalšia sobota. V prehliadke neprofesionálnych interpretov ľudových piesní sa v tomto roku predstavili speváci všetkých kategórií z rôznych kútov Slovenska. Host'om podujatia bolo spevácke trio ROSA z Prešova.

O tom, že folklór na hornej Nitre má silné zázemie svedčí aj Deň detského folklóru. Uskutočnil sa o obci Nedožery - Brezany. V programe sa predstavili detské folklórne súbory z regiónu Hornonitria.

Spevácke skupiny Karpatských Nemcov pravnianskej doliny sa stretli v Kľačne. Súzvuky doplnila tvorivá dielňa tancov pôvodného nemeckého obyvateľstva žijúceho na Slovensku.

Posledné podujatie v kolotoči krásnych podujatí sa konalo v Kostole povýšenia sv. Kríža v Chvojnici. Počas koncertu v kostole zaznelo pásmo pašiových spevov v podaní FS Sielnica z Lazian, pod názvom Pre hriechy sveta umučený. Veríme, že budúci rok zavíta niektoré z týchto podujatí aj do našej obce.

-red-

"Sadíme my máje, čo nám dajú za ne"

Tradičné sadenie mája, o ktoré sa postarali porubskí dobrovoľní hasiči, sa konalo v nedeľu 30. apríla 2023 na námestí pri Urbárskej krčme. Množstvo farebných stužiek pri zdobení májového stromu vialo v rukách detí, ktoré veru aktivitou nezaháľali. Predbiehali sa kto a kde stužku uviaže.

Po vyzdobení stromu nastúpili hasiči, ktorí preniesli máj k miestu postavenia a za necelých 15 minút bol máj vztýčený nad celú dedinu. Veselými tónmi sa rozozvučali hudobné nástroje Dychovej hudby Maguranka z Kanianky a nedočkavo všetci čakali na vystúpenie detí z Materskej školy v Porube.

Stavanie mája je obľúbený zvyk takmer v každej obci a Porubania sa ho zúčastňujú v hojnom počte. Aká je história tejto tradície? Máje boli známe už v období staroveku, kedy ich ľudia dávali pred svoje domy ako ochranu pred zlými duchmi a chorobami. Máj symbolizoval víťazstvo jari nad zimou a poľnohospodárom mala májová zeleň zase priniesť dobrú úrodu.

U nás, na Slovensku, sa máje stavali na začiatku mesiaca, hlavne v noci na prvého mája. Zvyčajne ich chlapci stavali slobodným dievčatám. Pri stavaní mája si chlapi pomáhali a niekedy sa partie chlapcov pretekali, kto bude rýchlejší. Občas si dokonca máje navzájom rúcali.

Foto z podujatia: M.Zajíc

Niektoré tradície našich predkov zanikli, niektoré sa zachovali dodnes tak, ako stavanie mája. Dnes je to skôr tradícia symbolická. Stavajú sa jeden alebo dva máje pre celú obec aj keď sa už májové veselice v Porube ani v okolitých obciach nekonajú. Veríme, že tieto tradície nevymiznú a mladá generácia ich zachová.

- red-

Pod'akovanie mamám

Deň matiek patrí medzi symbolické medzinárodné dni, ktoré majú svoju historickú hodnotu. Nejde tak o tradičný štátny sviatok či deň pracovného pokoja. Oslavuje sa vždy druhú májovú nedeľu v danom roku. Podľa týchto pravidiel sa v tomto roku oslavovalo 14. mája. Dátum druhej májovej nedele sa rozhodli prijať za svoj takmer všetky krajiny na svete.

V Československu sa začal oslavovať v roku 1923, v päťdesiatych rokoch bol nahradený Medzinárodným dňom žien (MDŽ) a jeho pripomínanie sa obnovilo až po roku 1989.

■ KULTÚRA - Pod'akovanie mamám

V Kultúrnom dome v Porube oslávili tento sviatok mamy spolu s deťmi. V krásnom programe sa pod vedením pani učiteliek predstavili deti z MŠ Poruba. Svojim maminkám urobili vystúpením obrovskú radosť a kde tu sa objavili aj slzy dojatia.

Záver patril hudobnej skupine MJM. Talentovaní chlapci prítomných potešili skvelým umeleckým vystúpením.

■ KULTÚRA - ocenenie

Zmysel pre zachytenie atmosféry, správne načasovanie a cit pre detail najlepšie definujú nášho spoluobčana, fotografa Miroslava Zajíca.

Množstvo krásnych záberov našej obce, ale aj širokého regiónu sú dôkazom jeho snahy zachytiť daný moment a uchovať ho pre ďalšie generácie. Svojimi fotografiami sa pravidelne stáva víťazom rôznych súťaží. Posledným veľkým úspechom a ocenením jeho práce s fotografiou bola výhra v súťaži HORNÁ NITRA MOJIMI OČAMI, kde obsadil hneď viacero ocenení.

Za jeho niekoľko ročnú aktívnu prácu aj aktívnu propagáciu regiónu a obce Poruba fotografiou sa rozhodol starosta obce Tomáš Tóth udeliť Miroslavovi Zajícovi Pamätnú plaketu obce Poruba. Pri gratulácii k úspechom mu do ďalšej tvorivej práce želal veľa "správnych momentov", aby bol vždy v správnom čase na správnom mieste, a aby sa jeho tvorba stále rozrastala a tešila sa pozornosť všetkých priaznivcov umenia fotografie.

-red-

■ KULTÚRA - podujatie pre deti

V nedeľu, 9. júla mohli všetky deti zažiť deň plný zábavy na 2. ročníku podujatia HRDINOVI A DEŤOM.

Na futbalovom ihrisku sa popoludní predstavili deti zo Súkromnej základnej umeleckej školy Diamonds, ZUŠ Bojnice, BREAKFANS, zaspievala Kristína Mišovič Lacková

z Poruby, tancovali deti zo ZUMBA KIDS s Luckou. Všetci ukázali, že talent treba pevne uchopiť, rozvíjať a potom sa dá všetko zvládnuť. Na otázky detí boli pripravení aj porubskí hasiči, ktorí dovolili deťom, aby si prezreli vybavenie hasičského auta zvnútra. Nechýbali ani policajti. Pre väčšie deti usporiadatelia pripravili tanečnú školu a streľbu zo vzduchovky. Viacerých zaujali tvorivé dielničky, lukostreľba, obľúbené tetovačky, jazda na koníkoch z Monty ranču Vyšehradné. Deti absolvovali ukážku prvej pomoci. Súťažili o zaujímavé ceny od sponzorov. Celú atmosféru dňa doplnila ulička remesiel, prehliadka veteránov, vôňa gulášu a občerstvenie. Na záver tombola a super prázdninový deň je za nami!

Ďakujeme organizátorom za dobrú organizáciu, čas a záujem urobiť maximum, aby mali deti nezabudnuteľné zážitky. Veľké ďakujeme patrí organizátorom OZ Rodičia z Poruby. Viac fotografií z podujatia uverejníme v nasledujúcom vydaní našich novín.

■ MATERSKÁ ŠKOLA V PORUBE

Areál materskej školy je opäť o čosi zaujímavejší. Nové veľké pieskovisko spravilo radosť všetkým žiakom. Pribudli aj nové lavičky na sedenie. V rámci edukatívnych prvkov pribudlo pexeso so živočíchmi aj dendrofón, takže aj učenie sa v exteriéri bude ešte zaujímavejšie. "Inovácií sa nebojíme!", povedala pani riaditeľka. V materskej škole sú nové aktivity výzvou pre pedagógov a pre deti opäť zaujímavejšie dni strávené v škole.

Lyžiarsky výcvik detí z MŠ Poruba - Valča

■ Aktivity - Materská škola Poruba

V januári začali veselo maškarným plesom. Konal sa 14.1.2023. Popoludnie patrilo deťom a mnohým rozprávkovým bytostiam. Masky sa dobre zabavili, mali možnosť vyhrať rôzne zauímavé ceny a spolu si zatancovať.

V mesiaci január sa najstaršie deti z MŠ zúčastnili lyžiarskeho výcviku vo Valči a boli skutočne veľmi šikovné. Ďalšie dni patrili hudbe. Deti zo ZUŠ Bojnice pod vedením p. učiteľa Pösa prišli do materskej školy zahrať výchovný koncert na dychových nástrojoch.

Potom sa ponorili do tajov divadla a privítali Divadielko Severka s rozprávkou O ČERTÍKOVÍ BABROŠKOVI. Materská škola sa zapojila do projektu „Čisté zúbky“, aby si deti postupne budovali kladný vzťah k dentálnej a ústnej hygiene. Deti sa postupne učia správne si čistiť zúbky pod dohľadom dentálnej hygieničky.

O niekoľko dní neskôr už predškoláci netrpezlivo čakali, kedy pôjdu na návštevu Základnej školy v Lazanoch. Oboznámili sa s priestormi školy, navštívili 1. triedu a krátko na to sa konal aj zápis do základnej školy. V mesiaci apríl sa trinásť detí z MŠ z triedy Sovičiek zúčastnilo plaveckého výcviku v Bojnicksom Hoteli pod zámkom. Deti boli veľmi šikovné a z plávania mali veľkú radosť. Poslednú aprílovú nedeľu sa deti s nadšením zúčastnili tradičného stavania mája v Porube. Deti vystúpili v krojoch s ľudovým pásmom, čím urobili spoločný krôčik k dodržiavaniu tradícií.

■ PORUBSKÉ SPRAVODAJSTVO

na školskom dvore v Porube. Pre deti boli pripravené rôzne súťaže a aktivity, čím rozvíjali spoluprácu medzi školami, deťmi a nadväzovali nové priateľstvá.

Každoročne sa deti tešia na MDD. Patrila im prvá júnová sobota. V rámci spolupráce s radou rodičov sa zúčastnili MDD a tak pomohli spoločne pripraviť aj zrealizovať súťaže pre deti.

Koncoročný výlet patrilo tento rok Planetáriu v Žiari nad Hronom. Pre deti to bol veľký zážitok.

Mgr. Adriana Horinková

Úspešní absolventi kurzu plávania

Foto: archív školy

■ Pasovanie budúcich prvákov

V sále Kultúrneho domu v Porube sa v slávnostnej atmosfére v stredu 28. júna 2023 stretli deti, pani učiteľky aj rodičia, pri príležitosti rozlúčky predškôľakov s materskou školou. Z našich drobcov sú už veľký školáci, ktorí od septembra nastúpia do základnej školy. Bolo pre mňa veľkou čťou pasovať naše deti za prvákov. Určite môžem povedať za všetkých, že im do novej životnej etapy prajeme hlavne pevné zdravie, šťastie, odhodlanie, aby ich výsledky tešili nie len nové pani učiteľky, ale aj rodičov.

Ing. Tomáš Toth, starosta obce

V septembri nastúpia do 1.ročníka:

**Martinko
Vrchovský
Jožko Bilka
Karolínka
Weissová
Bianka Grosová
Lujza Čavojská
Anička Horváthová
Veronika Felcanová
Lujza Čavojská
Adelka Čavojská**

■ Uvítanie detí medzi občanov Poruby

V stredu 21. júna 2023 sme slávnostne uvítali do života našich najmenších obyvateľov, ktorí sa narodili v roku 2022. Popriať šťastie, zdravie a lásku prišli aj sudičky.

Slávnostný akt viedla poslankyňa OZ pani Zdenka Weissová.

Starosta obce vyslovil poďakovanie členom kultúrnej komisie a pani učiteľke Alenke Čavojskej za prípravu kultúrneho programu, ktorom sa

predstavili deti z DETSKÉHO FS KAPSIARIK.

V roku 2022 sa narodilo 18 detí, ktoré boli spolu s rodičmi pozvané na akt uvítania:

Adrián, Petra, Lea, Linda, Eliška, Ema, Mário, Markus, Ennio, Zoe, Lukáš, Slávka, Valér, Teresa, dvaja chlapci s menom Pavol a dvaja s menom Jakub.

Slávnostné privítanie potvrdili rodičia detí podpisom do pamätnej knihy obce. Naším najmenším spoluobčanom prajeme šťastný a úspešný život plný radosti a zdravia a ich rodičom veľa trpezlivosti, lásky, ale aj zodpovednosti pri výchove svojich ratolestí.

Foto: Gross

■ Z 1. porubskej kapsy

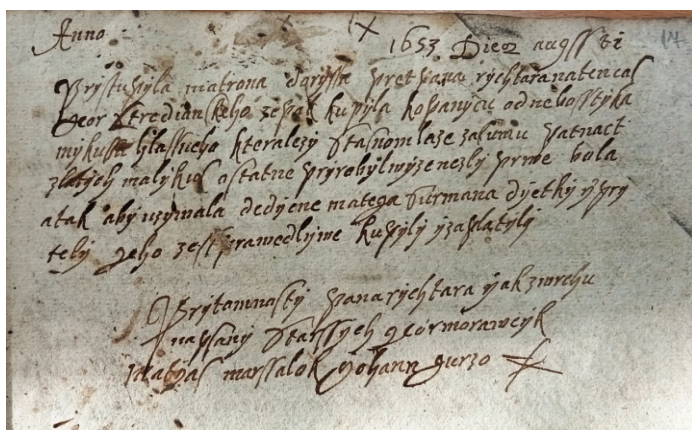
■ AKO VZNIKLA PORUBA?

V každých novinách, aj v obecných, by mala mať svoj priestor i história. Aspoň kúsok. Pretože povedomie, že odniekiaľ pochádzam a kamsi patrí, tvorí spolupatričnosť celej obce. V príspevkoch pod spoločným názvom „Z porubskej kapsy“ sa budeme prechádzať po histórii našej obce. Prvý diel rozprávania začneme najstaršími dejinami Poruby.

Korene osídlenia našej obce siahajú až do prvej tretiny 14. storočia. Historici sa nevedia na tom zhodnúť a ani žiadny archeologický nález ešte nepotvrdil, že na území dnešnej Poruby žil človek aj predtým. No chotárny názov Vrselnica i názov potoka Sielnica, odvodené od slovanského selo (vo význame osídlené miesto) napovedajú, že podhorie Malej Magury bolo osídlené veľmi dávno. No prvý konkrétny historický záznam o osídlení Poruby nachádzame až v roku 1339. A je to rovno v zakladacej listine obce. Zachovala sa však v odpise z roku 1473. Píše sa v nej, že správcovia bojnického hradu poverili istého Konchlina, aby na neobývanej lesnej pôde pri potoku Sielnica zhromaždil ľudí a založil osadu Nickelsdorf. Tí ľudia boli Nemci a prišli k nám za účelom podnikania v ťažbe zlata, ktoré sa objavilo v okolí prameňa rieky Nitry. Konchlin a jemu podobní ľudia založili nové (alebo dosídlili živoriace) osady v okolí, ktoré tak získali nemecký názov: Cach (dnes Malinová), Schmiedshau (Tužina), Gajdel (Kľačno), Majzel (Vyšehradné) a Nemecké

(Nitrianske) Pravno. Noví osadníci boli oslobodení od platenia daní a dávok na určité obdobie a potom sa mali riadiť nemeckým zákupným právom. Konchlin sa za odmenu stal dedičným richtárom, u ktorého sa tento post dedil z otca na syna alebo ďalšieho mužského člena rodu. Ďalšími jeho privilégiami bol od daní oslobodený dom, možnosť zriadiť si mlyn, jatku atď. Podľa nemeckého práva si noví osadníci mohli postaviť kostol a zriadiť farnosť. Kostol si aj postavili a zasvätili sv. Mikulášovi patrónovi baníkov. Po ňom zrejme dostala pomenovanie aj nová obec Nickelsdorf = Mikulášova Ves. Richtár novým osadníkom vymeral časť pôdy, na ktorej si zriadili usadlosti, postavili domy, začali obrábať zem a chovať hospodárske zvieratá. Po uplynutí „daňových prázdnin“ sa obyvatelia obce stali, tak ako aj ostatní, poddanými bojnického panstva. Hlavným zamestnaním prvých obyvateľov Poruby však bolo baníctvo. Zlatonosné pohorie Malej Magury spočiatku poskytlo baníkom dostatok obživy. Svedectvom toho sú dodnes zachované názvy: Zlatné, Štôľňa, Haviarska cestička a Zrubné. Porubské baníctvo však nemalo dlhé trvanie. Zlatá žila sa rýchlo vyčerpala a baníci odišli do okolia N. Pravna a Malinovej. Ostatní obyvatelia sa živili poľnohospodárstvom a prácou v lesoch. Ani nemecký názov obce Nickelsdorf sa dlho neudržel. Už necelé storočie po založení mala naša obec názov Poruba a tak je tomu dodnes.

Erik Kližan

■ ROZLÚČKA

... a zakaždým keď obzriem sa späť,
vidím náš dom, vidím sa v ňom...
Svet krásny býval, keď z okna som sa díval,
len nevinnými očami,
ten čas je žiaľ už za nami, dnes už to viem,
svet krásny býval,
v ňom smial som sa a sníval, trpel aj miloval,
smútil aj sa radoval, nevravím že čas všetko vzal,
spomienky zostanú...

Z matriky úmrtí za obdobie január - jún 2023:

V mesiaci január: Emil Kleman (*1941)

V mesiaci marec: Marta Svítková (*1948)

Anna Tisajová (*1934)

Jozef Levandovský (*1946)

V mesiaci apríl: Anastázia Škultétyová (*1937)

Rudolf Grznár (*1957)

Jarmila Škultétyová (*1941)

V mesiaci máj: Jaroslav Franek (*1959)

V mesiaci jún: Valéria Kotúľová (*1934)

■ PORUBA NA BOJNICKOM ZÁMKU

Poruba bola od svojho vzniku až do roku 1945 súčasťou bojnického panstva, ktoré tu malo ornú pôdu, mlyn, patronát nad kostolom, no najmä rozsiahle lesy s lesnou správou. Takže o našej obci bolo v Bojniciach počuť často. Ako sa však Poruba spomína na Bojnickom zámku dnes?

Od 1. júla do 30. septembra 2023 je v priestoroch bývalej Zámockej reštaurácie inštalovaná výstava „Baťovský zámok“. Venovaná je obdobiu rokov 1939 až 1950, kedy svetoznáma obuvnícka firma Baťa vlastnila bojnický veľkostatok i so zámkom.

Návštevníci vo vitrínach môžu nájsť aj predmety z prvej polovice 20. storočia, ktoré pochádzajú z Poruby. Zachovali sa v origináli a v obdivuhodnej kvalite a preto organizátorom výstavy v Bojniciach vynikajúco poslúžili. Vo vitrínach sú tak ručne šité topánky, obuvnícke - šusterské náradie a materiál, ručné tesárske náradie sekera „tešľa“, píłka, vrták nebožiec a „cinkšnóra“. Predmety pochádzajú z darov porubských rodín Svitok, Škultéty, Marko a Vážan a na výstavu ich zapožičalo občianske združenie Trlica.

Erik Kližan

■ TRLICA SA PREDSTAVUJE

Trlica je drevené náradie na oddeľovanie vlákien ľanu a konopy od drevnatej časti. Má jedno pevné a jedno pohyblivé rameno. Rovnako vyzeralo drevené mučiarske náradie, do ktorého zatvárali previnilcov ľahších skutkov. Trlicou sa v Porube však nazýva aj strmý chodník vedúci od starej školy ku kostolu. A od roku 2018 je to i názov občianskeho združenia v našej obci. „Občianske združenie Trlica je združením priateľov histórie, kultúry a tradícií obce Poruba ale aj regiónu hornej Nitry. Naším poslaním sú aktivity a činnosti smerujúce k zachovaniu histórie, kultúry, tradícií a kultúrneho dedičstva našich predkov. Chceme tiež prispievať k rozvoju kultúrneho života, občianskej angažovanosti a spolupatričnosti, komunitného života, dobrovoľníctva a zveľaďovaniu životného prostredia a jeho ochrany v Porube,“ hovorí predseda Trlice Stanislav Kurbel. Za päť rokov existencie združenia sa mnohí Porubania mohli oboznámiť s jeho činnosťou, alebo sa do aktivít priamo zapojiť.

Každý rok organizujú ekologickú prechádzku spojenú s čistením určitej časti našej obce. „Takto sme už vyčistili časť Bieleho jarku, skládku v Zlatnom, niekoľko ulíc a smetisko na Školskom brehu. Školský breh sme aj revitalizovali a vytvorili z neho zelený priestor vysadený okrasnou a úžitkovou zeleňou,“ vysvetľuje S. Kurbel. Projekt Školského brehu finančne podporila trenčianska župa. Ďalšou oblasťou, ktorej sa členovia a priaznivci OZ Trlica venujú, je dokumentácia porubskej histórie. Niekoľko rokov vyhľadávali a zbierali informácie o obyvateľoch z obce, ktorí padli v prvej a druhej svetovej vojne. V roku 2021 navrhli a vybudovali pamätník. „Umiestnili sme ho, symbolicky, na starý cintorín. Keby tí muži nepadli na fronte, pochovaní by boli práve tu. Pamätník je dôstojný, no zároveň moderný, jedinečný v celom regióne,“ doplnil S. Kurbel. Veľkú časť svojej činnosti venuje Trlica zberu a dokumentácii predmetov z histórie obce. Cieľom je vytvoriť v obci múzeum. V rámci propagácie usporiadali už viacero výstav, ktorými sa zapájajú do medzinárodných Dní európskeho kultúrneho dedičstva.

V roku 2022 sa výraznou mierou podieľali na nadviazaní družby s obcou Lipovljani v Chorvátsku, kde dodnes žijú potomkovia vystaľovalcov z Poruby. „Najcennejšou pamiatkou v Porube je Kostol sv. Mikuláša zo 14. storočia. Aj na jeho prezentáciu a propagáciu zameriavame našu činnosť,“ dodáva Stanislav Kurbel.

Združenie Trlica v Porube nie je uzavretou skupinou. Poskytuje priestor aj ďalším aktívnym ľuďom, ktorí by radi realizovali svoje nápady a spoločne tak vytvárali z Poruby príjemné miesto na život pre seba a svoje rodiny.

Erik Kližan

■ ZAUJÍMAVOSTI

■ Mimoriadna udalosť - MEDVEĎ

Nielen obec Poruba, ale aj okolité obce uverejnili na webových stránkach aj na sociálnych sieťach obci upozornenie pre obyvateľov: „**V Porube, neďaleko kaplnky, napadol cyklistu medveď. Bud'te, prosíme, obozretní!**“

Stret s medveďom bol v obci Kľačno, v Tužine, vo Chvojnici. Rovnakým upozornením apelovali na obyvateľov obcí na výskyt medveďa hnedého v týchto katastrálnych územiach a žiadali občanov, aby zvýšili maximálne ostražitosť pri pohybe v prírode, alebo obmedzili tento pohyb v spomínaných lokalitách. Ľudia majú skutočne oprávnené obavy a strach ísť do lesa.

Niektoré obce navštívil Zásahový tím pre medveďa hnedého. Medveď je naša najväčšia šelma, ktorá v dospelosti nemá prirodzeného predátora. Početnosť medvedej populácie narastá, čo spôsobuje, že hlavne mladšie jedince osídľujú aj územia, kde sa táto šelma predtým nevyskytovala. Viac ako rok sa v rámci celého Slovenska objavujú informácie o stretnutí medveďa s človekom. Strácajú prirodzenú plachosť a stále častejšie sa vyskytujú v blízkosti dedín aj priamo v dedinách. Snažia sa dostať k potrave v kontajneroch a napádajú aj hospodárske zvieratá. Medveď hnedý je chránené zviera a obce v tomto prípade čakajú na pomoc od štátu a zmenou legislatívy aj zakročením voči

■ Svätý Florián a hasiči v HORNONITRIANSKOM MÚZEU 4. máj 2023

Patrón hasičov a záchranárov, hutníkov, pekárov, hrnčiarov, debnárov, peciarov, kominárov, kováčov, mydlárov, vinohradníkov, pivovarníkov, ochranca pred ohňom alebo vodou, neúrodou, búrkou i suchom. To je svätý Florián. Nebol jediným ochrancom hasičov, patrili k nim napríklad sv. Agáta, sv. Barbora a sv. Vavrinec, no od 19. storočia prináležal v strednej časti Európy k najuctievanejším. Aj v Prievidzi dal richtár na Drevenom rínku neďaleko námestia po rozsiahlom požiari mesta v roku 1787 postaviť kamennú sochu sv. Floriána. V súčasnosti na prievidzskom námestí stojí kópia sochy a originál aktuálne kraľuje na výstave Hori!, otvorenej práve na sviatok sv. Floriána, ktorá bola predstavená v deň svätцovej popravy, 4. mája. Podľa legendy svätec zachránil viaceré mestá i jedincov pred ohňom a kostol, v ktorom boli uložené jeho pozostatky, pri požiari celého mesta nezhorel. Patrónom hasičov sa stal však hlavne pre svoju odvahu, keď ako plu-kovník v legionárskom vojsku rímskeho cisára obetoval vlastný život za záchranu zatknutých a uväznených kresťanských vojakov. Statočnosť a ochotu pomáhať prejavujú i dnešní hasiči, nad ktorými drží patronát, a ich priaznivci, a to nielen pri likvidácii požiarov či iných pohrôm. Pri príprave výstavy Hori! k 100. výročiu Okresnej hasičskej jednoty v Prievidzi sa nezištne pričínili aj členovia Dobrovoľného hasičského

zboru Poruba, ktorí dopravili staré ručné striekačky z muzeálnych depozitárov. Svoj príspevok pridalo aj Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Štátny archív v Trenčíne, pracovisko Archív Bojnice, keď trojrozmerné muzeálne exponáty a výpožičky zo súkromných zbierok na výstave doplnilo o archívne dokumenty. Všetkým patrí srdečné ďakujeme, veď aj vďaka ich iniciatíve výstavné priestory uvítali návštevníkov práve na sviatok sv. Floriána, patróna hasičov, prezentáciou pripomínajúcou ich zásluhy.

Výstava Hori!, venovaná založeniu prievidzského dobrovoľného hasičstva 26. augusta 1923, vyvrcholí koncom augusta na výročie storočnice.

■ DHZ PORUBA

■ SLOVENSKO-MORAVSKÁ HASIČSKÁ LIGA

Slovensko-moravská hasičská liga (ďalej SMHL) je jediná medzinárodná hasičská liga na Slovensku, ktorá má bohatú históriu. V tomto roku oslavuje už svoje 20. narodeniny. Jej aktuálny ročník začal v prvý júnový víkend v obci Krásno (okres Partizánske) a následne sa hasičské družstvá presunuli do Poruby v prievadzskom okrese, kde sa 10. júna uskutočnilo druhé kolo SMHL. Na súťažiacich čakala krásne pripravená trať a ako bonus aj súťaž v najrýchlejšom saní. V úvode podujatia sa prítomným v krátkosti prihovoril starosta obce Ing. Tomáš Tóth a nasledovali súťažné pokusy jednotlivých družstiev. Aj napriek miernym kompli-káciám s časomierou v úvode súťaže a obavám organizátorov z nepriaznivého počasia malo 2. kolo SMHL hladký priebeh.

Výhodou trate v Porube je zámková dlažba a tartan v okolí základne, takže všetky družstvá mali rovnaké podmienky a prúdari ocenili aj displeje s časomierou vedľa terčov. Súťaže sa celkom zúčastnilo dvadsaťosem družstiev, z toho osem ženských a dvadsať mužských.

Dve najrýchlejšie prúdarky v ženskej kategórii

Spomedzi ženských tímov boli najúspešnejšie ženy zo Zlatníka. Tie svoj bezchybný útok ukončili s výsledným časom 18.00 s na pravom terči. Len minimálne za nimi zaostali ženy z Dulova, ktoré obsadili druhé miesto. Bronzová priečka patrila hasičkám z Moravy – ženám z Nedašovej Lhoty.

Pekný útok predviedli aj ženy z Kocurian a po dlhšej dobe sa na štart postavili aj domáce ženy z Poruby.

Medzi mužmi len jediná výsledná trinásťka

Suverénnymi víťazmi mužskej kategórie sa stali častokrát favorizovaní muži z obce Zbora, ktorí využili potenciál rýchlej trate a ako jediní dokázali zastaviť časomieru pod hranicou štrnástich sekúnd. Výsledný čas 13.73 s znamenal plný počet bodov do tabuľky. Výsledný čas 14.19 s stačil na druhé miesto mužom z Podlužian. Rovnaký počet bodov za tretie miesto získali muži z Lednice a zo Štítnej nad Vlárí. Ocenenie si však odniesli muži z Lednice. Do prvej päťky najlepších sa dostalo aj Ďurďové a Hoština. Útoky sa naopak nepodarili Visolajom, domácej Porube, či Svinnej.

DHZ Poruba - foto a text: Laura Štefíková

■ DHZ PORUBA

Netradičný súboj

Oživením súťaže v Porube bol súboj medzi košíkarmi s nalievačmi. Najrýchlejší prúdari sú oceňovaní na každej súťaži, no na tých, ktorí prúdarom zabezpečia vodu, sa často zabúda, preto si organizátori pripravili aj súťaž v najrýchlejšom saní. Najúspešnejšími boli opäť muži z obce Zbora, ktorí dokázali naliať za 6.64 s.

Z Poruby si tak odniesli všetko, čo si odniesť mohli, vrátane putovného pohára.

Ďalšie kolo taktiež v okrese Prievidza

Organizátormi 3. kola, ktoré sa konalo 17. júna 2023, boli dobrovoľní hasiči z Lehoty pod Vtáčnikom. SMHL tak ešte jeden víkend zostala v okrese Prievidza a následne sa presunula na horné Považie a na Moravu.

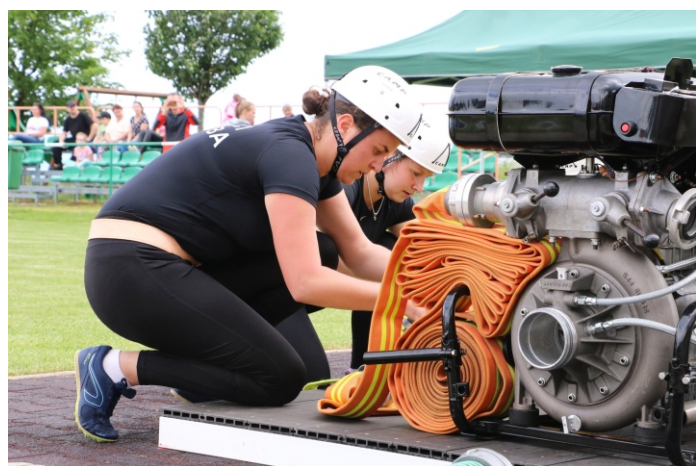

Foto: Laura Štefíková

■ SYSTÉM VAROVANIA CIVILNEJ OBRANY

Na budovu hasičskej zbrojnice v našej obci bol nainštalovaný nový systém varovania civilnej obrany. Tento systém spadá do pôsobnosti Okresného úradu Prievidza, odbor krízového riadenia. Jedná sa o elektronickú sirénu. Preskúšanie sirén sa vykonáva pravidelne, každý druhý piatok v mesiaci, hlasitou alebo tichou skúškou. Pre rok 2023 boli naplánované 4 hlasité skúšky elektronických sirén (marec, jún, september a december) a osem tichých (technických) skúšok elektronických sirén, a to každý druhý piatok kalendárneho mesiaca o 12.00 hodine. Jedná sa len o nový systém skúšok sirén a nie je potrebné podliehať panike.

Umiestnenie po jesennej časti súťaže.

Jesenná časť súťaže bola pre nás náročnou skúškou vytrvalosti prinášať kvalitné športové výkony až do neskorej jesene, nakoľko do súťaže pribudli mužstvá Liešťany, Nitrianske Rudno „B“, Cigeľ a Koš. Tým sa súťaž „natiahla“ až do polovice novembra. Vykročili sme však správnou nohou a na konci sezóny sme sa umiestnili na slušnom 4. mieste v 5-bodovom závese za 3. Ráztočnom. Za tento úspech patrí veľké poďakovanie hráčom a trénerovi Miroslavovi Gamanovi, za jeho profesionálne služby vo funkcii trénera.

Po dlhej zimnej prestávke plnej oddychu a vianočnej „objemovky“ sme sa opäť s nadšením stretli na tréningu 12.1.2023 a otvorili tak zimnú prípravu do novej sezóny. S heslom „čo nabeháš v zime, z toho ťažíš celý rok“, sme aj napriek počasiu trénovali za veľmi dobrej účasti hráčov. Prvé preverenie plodov práce nového trénera Dušana Jakubisa a samozrejme najmä hráčov, prišlo na konci januára v zápase proti mužstvu z Brodzian, v ktorom sme uspeli 7:3. V ďalšom zápase 4.2.2023 s Diviackou Novou Vsou zvíťazilo nepriaznivé počasie a zápas sa zrušil. S veľkou snehovou nádielkou sme svorne bojovali lopatami v príprave na ďalší prípravný zápas. Skúškou počasia sme prešli a 12.2. nastúpili proti mužstvu Tužiny a opäť sme z ihriska odchádzali víťazne 5:0. Nanešťastie sa v tomto zápase vážne zranil brankár Jozef Pieš, ktorý musel na pár týždňov prerušiť prípravu. V ďalšom prípravnom zápase 19.2. 2023 sme nastúpili proti celku z vyššej súťaže - Opatovce nad Nitrou, ktoré nás

potrápili dvoma vsietenými gólmi. Naša vytrvalosť a chuť hrať priniesla ovocie v podobe dvoch gólov, a tak sa zápas skončil nerozhodne 2:2. Ďalší zápas bol proti favoritovi prípravných zápasov, mužstvu zo Žabokriek nad Nitrou. Hrali sme otvorenú partičku a nebyť smolného vlastného gólu a spornej penalty, výsledok mohol byť v náš prospech. Víťazne obišli Žabokreky s výsledkom 4:3.

Posledný zápas zimnej prípravy, tzv. generálku, sme odohrali na ihrisku Brodzian. V prvom polčase bol náš skvelý výkon. Do druhého polčasu sme nastúpili za stavu 0:0. Brodzany potom predviedli „kto je pánom domáceho ihriska“ a presadili sa 5x. Zápas skončil s výsledkom 5:1. Výsledok odhalil rezervy zimnej prípravy a pripomenul, že na ceste k dosiahnutiu stanovených cieľov treba riadne zamakať. Pevne veríme, že tvrdá práca v zimnej príprave nám prinesie v jarnej časti veľa bodov a pre fanúšikov prinesieme atraktívne športové stretnutia a tešíme sa na vašu podporu.

Do jarnej časti nastúpili:

Jozef Pieš, Jozef Bilka, Dávid Gaman, Pavol Lacko, Adrián Škultéty, Ján Valach, Ľuboš Sokol, Marek Gebrlín, Patrik Mokry, Róbert Gross, Erik Kozák, František Čavojský, Pavel Kotrík, Róbert Priehoda, Kristián Škultéty, Norbert Rusnok, Senad Murati, Dušan Jakubis, Jaroslav Gebrlín, Andrej Baláž, Roman Oboňa, Giorgio Lange, Mykhailo Muryn.

V budúcom vydaní sa podrobnejšie budeme venovať našim mládežníckym družstvám Prípravky a žiakov.

TJ Magura Poruba

Foto: archív TJ Magura Poruba